

УКРАЇНА
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ

двадцята сесія восьмого скликання

від 14.04.2022 № 494
м. Житомир

Про затвердження міської цільової програми «Програма розвитку туризму Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022 – 2024 роки»

З метою посилення ефективності і якості використання туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади через створення умов для формування та розвитку конкурентоспроможного місцевого туристичного продукту на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 №68-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», постанови Кабінету Міністрів України від 01.11.2015 №932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів та заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» та на підставі статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити міську цільову програму «Програма розвитку туризму Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022 – 2024 роки» згідно з додатком.
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків.

Міський голова

Сергій СУХОМЛИН

1. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Додаток
до рішення міської ради

№ 04.2022 № 494

МІСЬКА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА
«Програма розвитку туризму Житомирської міської об'єднаної
територіальної громади на 2022 – 2024 роки»

Житомир
2022

1. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Назва Програми	Міська цільова програма «Програма розвитку туризму Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022-2024 роки»
2.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури Житомирської міської ради
	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Розпорядження міського голови від 30 липня 2020 року № 653 «Про створення робочої групи»
4.	Розробник Програми	Управління культури Житомирської міської ради
5.	Співрозробники Програми	<ul style="list-style-type: none"> - Житомирський центр історико-демографічних досліджень і біографістики Поліського національного університету; - кафедра туризму Поліського національного університету; - Житомирська обласна організація Національної спілки краєзнавців України; - комунальна установа «Агенція розвитку міста» Житомирської міської ради
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління культури Житомирської міської ради
7.	Учасники (співвиконавці) Програми	Управління культури Житомирської міської ради, комунальна установа «Агенція розвитку міста» Житомирської міської ради
8.	Термін виконання Програми	2022-2024 роки
9.	Мета Програми	Посилення ефективності і якості використання туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади через створення умов для формування та розвитку конкурентоспроможного місцевого туристичного продукту
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми в т.ч.:	14 980,55 тис. грн
	- кошти міської територіальної громади;	14 980,55 тис. грн
	- кошти державного бюджету;	0,00
	- кошти позабюджетних джерел	0,00
11.	Очікувані результати виконання	<ul style="list-style-type: none"> - підвищення рівня туристичної привабливості Житомирської міської територіальної громади; - збільшення туристичних потоків до Житомирської міської об'єднаної територіальної громади; - збільшення середньої тривалості перебування туристів у Житомирській міській об'єднаної територіальній

		громаді; - збільшення надходжень від туристичного збору до бюджету Житомирської міської об'єднаної територіальної громади; - покращення іміджу Житомирської міської об'єднаної територіальної громади
12.	Ключові показники ефективності	- кількість об'єктів культурної спадщини; - кількість нових/облаштованих об'єктів туристичної та супутньої інфраструктури; - кількість аудиторії, охопленої маркетинговою продукцією, промороликами, інформаційно-туристичним порталом; - кількість відвідувачів культурно-масових подій

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

За інформацією Всесвітньої ради з подорожей і туризму (WTTC), у зв'язку з пандемією COVID-19, у 2020 році світовий сектор подорожей та туризму зазнав втрат на 4,5 трлн дол США, або на 49,1% порівняно з 2019 роком¹.

За інформацією Всесвітньої ради подорожей і туризму (WTTC) туристична галузь в економіці України у 2019 році становила 6,4% ВВП (в Європейському Союзі – 9,5%)². Втрати туристичної галузі в Україні у 2020 році оцінюються в 1,5 млрд дол США.

За оцінками експертів, відновлення туристичної галузі до рівня 2019 року займе від 5 до 7 років. При цьому, відновлення туристичної галузі прогнозується, в першу чергу, за рахунок внутрішнього туризму.

Туристична галузь є однією із найбільш конкурентних, тому період відновлення галузі в Україні є гарною можливістю для виходу на ринок нових учасників та нових туристичних продуктів.

Найбільш відвідуваними туристичними об'єктами в місті Житомир є:

- Національний музей космонавтики ім. С.П. Корольова, вул. Дмитрівська, 2;
- Меморіальний будинок-музей С. П. Корольова, вул. Дмитрівська, 5;
- Водонапірна вежа, вул. Пушкінська, 24;
- Будівля міського театру (Житомирська обласна філармонія ім. С.Ріхтера), вул. Пушкінська, 26;
- Вікаріат («Будинок для ксьондзів»), м-н Замковий, 1;

¹ <https://wttc.org/News-Article/Global-TandT-sector-suffered-a-loss-of-almost-US4-trillion-in-2020>

² file:///C:/Users/kuarm/Downloads/Ukraine2021_.pdf

- Кафедральний костел Святої Софії, м-н Замковий, 2;
- Спасо-Преображенський собор, м-н Перемоги, 14;
- Свято-Михайлівський кафедральний собор, вул. Київська, 18;
- Житомирський обласний краєзнавчий музей, вул. Замкова, 1;
- Житомирський обласний літературний музей, вул. Київська, 45;
- Музей «Ремісничий двір», вул. Б. Хмельницького, 42;
- Особняк І.Н. Філіпова, вул. В. Бердичівська, 61/18;
- Селянський (земельний) банк, вул. Феценка-Чопівського, 7
- Оглядовий майданчик на Замковій горі, вул. Кафедральна, 3
- Пам'ятний знак на честь заснування Житомира, вул. Кафедральна;
- Будинок Волинського окружного суду, вул. бульвар Старий, 7
- Польське (Католицьке) кладовище, м-н Руднянський, 8
- Євангельське-лютеранське кладовище, м-н Руднянський, 8
- Вільське (військове кладовище), вул. Перемоги, 74;
- Парк ім. Ю.О. Гагаріна та підвісний пішохідний міст;
- Ботанічний сад Поліського національного університету, вул. Корольова, 39.

За даними туристичного порталу про Україну «UA.IGotoWorld.com» у 2019 році Житомирська область посіла 12 сходинку в рейтингу областей України, випередивши традиційно більш туристичні регіони (Волинська, Чернівецька, Чернігівська, Вінницька, Рівненська та ін.)³.

За даними Державної служби статистики України, в Житомирській області у 2020 році нараховувалось 16 колективних засобів розміщення (засіб розміщення загальною кількістю місць 10 або більше), із загальною кількістю місць 1193 одиниць. Коефіцієнт використання місткості колективних засобів розміщення Житомирської області у 2020 склав 0,26⁴.

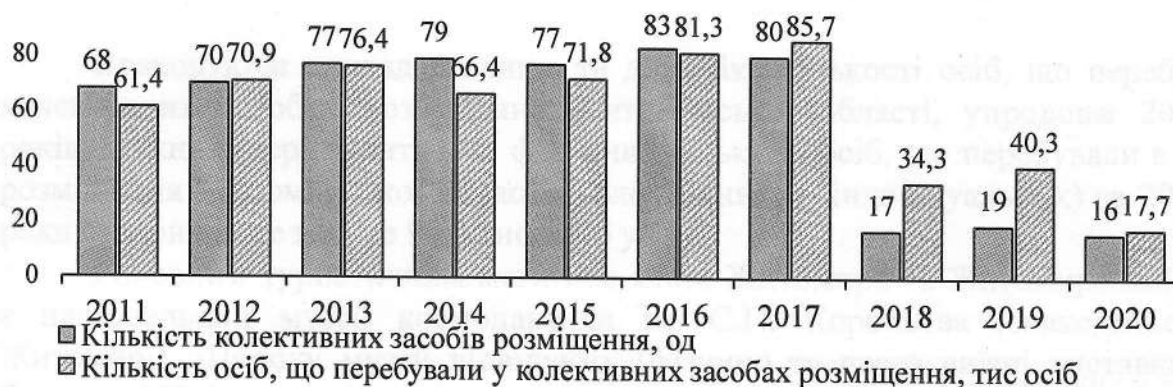
Для порівняння: в європейських країнах завантаження номерного фонду знаходиться на рівні 65-67% (коефіцієнт використання місткості колективних засобів розміщення – 0,65-0,67). Економічні моделі для засобів розміщення свідчать, що рівень їхнього завантаження у розмірі 25% є критичною межею, нижче якої знижується інвестиційний потенціал підприємств, знижуються інвестиції в модернізацію та погіршується якість обслуговування.

Кількість колективних засобів розміщення в Житомирській області та кількість осіб, що перебували у таких засобах розміщення упродовж 2011-2020 років⁵

³ <https://ua.igotoworld.com/projects/stat2019/>

⁴ Інформація Державної служби статистики України:
https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2019/tyr/kol_zas_ukr/arch_kol_zas_ukr.htm

⁵ Інформація Державної служби статистики України:
https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2019/tyr/kol_zas_ukr/arch_kol_zas_ukr.htm

З 2018 року статистичні дані про кількість колективних засобів розміщення та кількість осіб, що перебували у таких засобах розміщення формуються на підставі інформації лише юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб (інформація фізичних осіб-підприємців не враховується/відсутня).

За даними онлайн-системи бронювання житла «Booking.com» та інших відкритих джерел в Житомирі станом на листопад 2021 року функціонує 18 колективних засобів розміщення загальною місткістю 1110 осіб⁶.

Колективні засоби розміщення, що знаходяться в місті Житомир

№ п/п	Назва засобу розміщення	Адреса	Кількість номерів	Кількість ліжка-місць
1	Готель «Reikartz Житомир»	Замковий Майдан, 5/8	62	124
2	Готель «Алір»	вул. Л. Українки, 59	13	30
3	Готель «Гостинний двір»	пров. Шодуарівський, 4	8	20
4	Спа-готель «DODO»	проспект Незалежності, 13	25	60
5	Хостел «Sofia»	вул. Перемоги, 53	4	25
6	Готель «Петроградъ»	вул. Саєнка, 152А	34	75
7	Ресторанно-готельний комплекс «Шале»	м-н. Бердичівський, 10	10	20
8	Готель «Гайки»	вул. Новий Бульвар, 6	27	60
9	Готель «Україна»	вул. Київська, 3	45	120
10	Мотель «Дейв Експрес»	Київське шосе, 143А	7	20
11	Готель «Гермес»	майдан Визволення, 8А	62	110
12	Оздоровчий комплекс «Гайки»	вул. Південна, 16	40	120
13	Готельно-ресторанний комплекс «Relax»	вул. Чуднівська, 103В	25	60
14	Готель «Феміна»	вул. Покровська, 50	7	16
15	Готель «Буржуа»	проспект Миру, 49	4	9
16	Готель «Хвиля»	вул. Покровська, 130А	42	84
17	Міні-готель «Авіатик»	вул. Смоківська, Ангар 6	6	17
18	Готель «Ялинка»	пр. Миру, 50	49	140
ВСЬОГО			470	1110

⁶ https://www.booking.com/searchresults.uk.html?aid=356980;label=gog235jc-1DCAMo6QFCCHpoeXRvbXlySCIYA2jpAYgBAZgBKbgBF8gBDNgBA-gBAfgBAogCAagCA7gCrt3Y_QXAAgHSAiQ2OWViOWFhMC03OWFILTQ0OWEtYmVjOC0wZGRIM2MxZTk0ODDyAgTgAgE;sid=0d8450f094f8c7b6f7e449a2e72425bc;city=-1060903&

Враховуючи викладене вище та динаміку кількості осіб, що перебували в колективних засобах розміщення Житомирської області, упродовж 2011-2017 років, можна стверджувати, що фактична кількість осіб, що перебували в засобах розміщення Житомирської області (колективних та індивідуальних) за 2018-2019 роки становила не менше 90,0 тис. осіб у рік.

Головним туристичним магнітом міста Житомира та Житомирської області є національний музей космонавтики ім. С.П. Корольова (знаходиться в м. Житомирі). Щороку музей відвідують (фізично та через виїзні виставки тощо) близько 150,0 тис. осіб (за період 2017-2019 років музей відвідали більше 454,0 тис. осіб). За інформацією комунального закладу «Національний музей космонавтики ім. С.П. Корольова» Житомирської обласної ради середньорічна кількість фізичних відвідувачів музею становить близько 50,0 тис. осіб, з яких 30% – іноземці.

За даними Державного агентства розвитку туризму України, у 2019 році середньодобові витрати одного внутрішнього туриста становили 30,0 євро, іноземця, в середньому – 86,4 євро⁷.

Туристичні оператори та туристичні агенти міста Житомира наголошують, що більшість турів до міста Житомира є одноденними. Тобто, якщо припустити, що 50% фізичних відвідувачів національного музею космонавтики ім. С.П. Корольова були приїжджими і перебували у 2019 році в Житомирі не більше 12 годин, то вони витратили в місті близько 1,0 млн євро (купили місцеві товари, послуги) – одноденні витрати 25,0 тис. туристів.

Розвиток туризму має прямий податковий вплив на збільшення доходів бюджету Житомирської міської територіальної громади, що відображається у розмірі сплаченого до місцевого бюджету туристичного збору (місцевий збір, який сплачується туристами при споживанні послуги з тимчасового проживання на відповідній адміністративній території).

Динаміка сплати туристичного збору до бюджету Житомирської міської територіальної громади за 2017-2020 роки, тис. грн

Стаття доходів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Туристичний збір	272,1	328,63	1629,78	860,6

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що місцева туристична та суміжні галузі мають потенціал росту в частині зростання доходів не менше ніж у два-три рази, і це лише за рахунок втримання на одну-дві доби в місті та регіоні туристів, які і так приїжджають у місто Житомир, в тому числі з метою відвідання національного музею космонавтики ім. С.П. Корольова. У грошовому вимірі (за

⁷ <https://www.kmu.gov.ua/news/oleg-nemchinov-proviv-naradu-z-predstavnikami-turistichnoyi-industriyi>

спрощеною оцінкою) це становить від 1,0 до 3,0 млн євро в рік (витрати 25,0 тис. туристів за одну-дві доби перебування в місті/регіоні). Для місцевого бюджету це означає зростання доходів у розмірі 1,6-3,2 млн грн в рік (лише за рахунок сплати туристичного збору).

Місто Житомир, як адміністративний та культурний центр Житомирської області має потенціал розвитку і як центр туристичної дестинації⁸ Житомирської області.

Для цього місто Житомир та його передмістя має наступні ресурси:

- природні (рельєф, парки, водні об'єкти, радонові мінеральні води тощо);
- історико-культурні (в тому числі археологічні та історичні об'єкти, об'єкти монументального мистецтва, архітектури та містобудування);
- соціально-економічні (об'єкти тимчасового розміщення, заклади обслуговування, транспортна інфраструктура транспортом тощо).

Існуюча кількість засобів розміщення є достатньою, щоб забезпечити потребу в послугах тимчасового проживання для туристів при зростанні відповідного попиту у два-три рази (поточний рівень заповнюваності складає 27%). Зростання попиту на тимчасове проживання в місті Житомирі на більше ніж, в три рази вимагатиме створення/відкриття додаткових засобів розміщення.

У 2020 році в місті Житомир розпочалася реконструкція готелю «Житомир». Після реконструкції новий готель має поєднати в собі функції тризіркового готелю на 145 номерів у 4 категоріях (на 350 осіб), коворкінг з обладнанням для конференцій та дитячий центр.

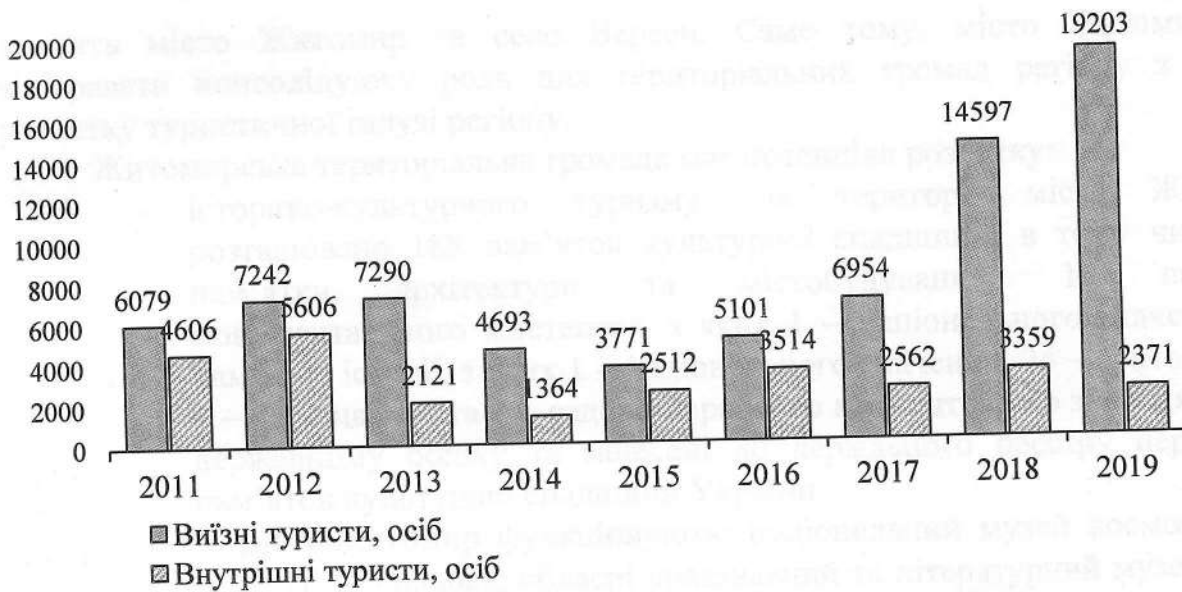
За інформацією Головного управління статистики в Житомирській області кількість обслуговуваних місцевими туроператорами та турагентами упродовж 2011-2019 років внутрішніх туристів не перевищує 3,6 тис осіб. При цьому кількість осіб, що перебували в колективних засобах розміщення за цей самий період складала не менше 60,0 тис осіб в рік.

Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами Житомирської області, за видами туризму (осіб) упродовж 2011-2019 років⁹

⁸Всесвітня туристична організація (World Tourism Organization, UNWTO) дає наступне визначення: «Дестинація» – це фізичний простір, в якому відвідувач проводить не менше однієї доби. Він включає туристичні продукти, такі як послуги та атракції, а також туристичні ресурси в межах однієї доби подорожування. Цей простір має фізичні й адміністративні кордони, які визначають форму його управління, імідж і репутацію, що впливають на його конкурентоспроможність на туристичному ринку.

⁹ Інформація Головного управління статистики в Житомирській області

Це означає, що місто Житомир та Житомирська область не мають сформованого конкурентного туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому туристичному ринках, оскільки більше 95% туристів, що прибувають до міста Житомир та Житомирської області є неорганізованими туристами¹⁰.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Основна мета Програми полягає в посиленні ефективності і якості використання туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади через створення умов для формування та розвитку конкурентоспроможного місцевого туристичного продукту.

Пріоритетними видами туризму, що мають потенціал розвитку на території Житомирської міської територіальної громади та є основою для формування та розвитку місцевого туристичного продукту є:

- історико-культурний туризм;
- медичний туризм;
- спортивно-рекреаційний туризм;
- подієвий туризм;
- промисловий туризм.

4. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Місто Житомир є адміністративним центром Житомирської області, Житомирського району та Житомирської територіальної громади, до складу якої

¹⁰ Визначення «Неорганізований туризм» з вільної онлайн-енциклопедії Wikipedia:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC

входить місто Житомир та село Вереси. Саме тому, місто Житомир має відігравати консолідуючу роль для територіальних громад регіону з метою розвитку туристичної галузі регіону.

Житомирська територіальна громада має потенціал розвитку:

- історико-культурного туризму: на території міста Житомир розташовано 188 пам'яток культурної спадщини, в тому числі: 93 пам'ятки архітектури та містобудування; 10 пам'яток монументального мистецтва, з яких 1 – національного значення; 56 пам'яток історії, з яких 1 – національного значення; 24 – археологічні; 4 – ландшафтні та 1 – садово-паркового мистецтва, що знаходяться на державному обліку та занесені до державного реєстру нерухомих пам'яток культурної спадщини України.

У місті Житомир функціонують: національний музей космонавтики ім. С.П. Корольова, обласні краєзнавчий та літературний музеї, музей В. Короленка, музей пожежної охорони, музей «Ремісничий двір», які користуються популярністю у гостей міста.

Також у місті діють музеї при мистецьких навчальних закладах: Бориса Лятошинського (Заклад «Музична школа імені Б.М. Лятошинського») і Святослава Ріхтера (Заклад «Музична школа імені Святослава Ріхтера»), природничий музей та музей історії університету (при Житомирському державному університету ім. Івана Франка), музей історії сільськогосподарського інституту національного агроєкологічного університету (при Поліському національному університеті), музей історії медицини при обласній клінічній лікарні ім. О. Гербачевського.

Значний інтерес для екскурсантів і туристів представляють сакральні об'єкти, що знаходяться в місті Житомирі: кафедральний костел Св. Софії, Свято-Преображенський собор, Свято-Михайлівський кафедральний собор, Хрестовоздвиженський собор, Успенська церква, Покровська церква, лютеранська Кірха, костел Святого Іоанна з Дуклі, костел Св. Вацлава. Для місцевих мешканців, гостей міста і паломників цікавими та притягальними є об'єкти житомирського некрополя: католицьке, лютеранське, Вільське і Смолянське православні кладовища з діючими там Свято-Яковлівською і Свято-Миколаївською церквами, а також єврейський цвинтар, де поховані видатні люди Житомира, України.

- медичного туризму: Житомирський обласний перинатальний центр є медичним закладом третинного рівня, добре відомий не лише в Україні, а й далеко за її межами. Сюди їдуть народжувати та переймати досвід з різних куточків країни. Житомирський обласний

перинатальний центр є одним із флагманів серед подібних закладів України.

Якість медичних послуг, що надаються місцевими медичними багатопрофільними закладами державної і приватної власності (медичні центри «Актив-Мед», «Медібор», «Оксфорд Медікал» та ін.) є також надзвичайно високою, при цьому їх вартість є нижчою порівняно з вартістю аналогічних послуг в інших регіонах України. В місті та околицях працюють також реабілітаційні (в тому числі центр вертебрології і реабілітації) та санаторні центри (санаторій Дениші).

- спортивно-рекреаційного туризму: місто Житомир через унікальне ландшафтне різноманіття (каскад водосховищ річки Тетерів та її скелясті покриті лісами береги) має передумови умови для розвитку активного та спортивного туризму (водних видів спорту, триатлону, альпінізму, орієнтування на місцевості тощо), для подальшого розвитку рекреаційного і екотуризму в місті є об'єкти природно-заповідного фонду: ботанічний сад Поліського національного університету, КП «Парк», гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Радонові джерела» та геологічні пам'ятки місцевого значення скеля «Голова Чацького» і «Чотири брати».

- подієвого туризму: у Житомирі щорічно проводяться різні культурно-масові події, що мають позитивний вплив на розвиток місцевої туристичної дестинації: міжнародний фестиваль експериментальної електронної музики та сучасного мистецтва АТОМ, міжнародний фестиваль мистецтв «Пісенний спас», космічний фестиваль імені С. П. Корольова «Korolov Avia Fest», фестиваль з веслування на човнах «Поліський Дракон», арт-фестиваль «День житомирян», Всеукраїнський культурно-мистецький фестиваль «ZT – EXPO», міжнародна хореографічна асамблея ім. Наталії Скорульської, фестиваль «Великдень у місті», фестиваль вуличної музики «Street Music Fest», фестиваль класичної музики «Richter music FEST».

- промислового туризму: в місті є промислові об'єкти, на яких виробничі процеси, технології та продукція викликають підвищений інтерес для екскурсантів і туристів, а саме АТ «Житомирський маслозавод» (найбільший виробник морозива в Україні), кондитерська фабрика «Житомирські ласощі», підприємство з іноземними інвестиціями – «Ферпласт – Україна» та «ІІ Євроголд Індестріз ЛТД».

Для розвитку території, як туристичної дестинації необхідним є забезпечення виконання таких умов:

- наявність засобів розміщення, харчування, рекреаційної та розважальної інфраструктури, а також розвиненої транспортної системи;
- наявність розвиненої туристичної інфраструктури (в тому числі інформаційно-навігаційних систем, туристично-інформаційних центрів, туристичних електронних сервісів, ознакування туристичних об'єктів тощо);
- наявність визначних пам'яток, що становлять туристичний інтерес, є атрактивними та доступними для відвідувачів (атрактивність є одним з головних чинників формування та розвитку туристичної дестинації);
- сформований позитивний імідж території, який має якісний ексклюзивний туристичний продукт.

Виходячи з умов, що необхідні для розвитку території, як туристичної дестинації, для досягнення мети Програми необхідним є виконання наступних завдань:

- збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини Житомирської міської територіальної громади;
- розвиток міської туристичної інфраструктури;
- маркетинг туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади;
- підтримка та розвиток історико-культурного, медичного, спортивно-рекреаційного, подієвого та промислового туризму.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання заходів Програми забезпечить:

- підвищення рівня туристичної привабливості Житомирської міської територіальної громади;
- налагодження культурних зв'язків та межування міста з іншими територіальними громадами регіону та країни;
- розвиток і розширення спектру екскурсійних і туристичних продуктів та супутніх послуг в місцевій туристичній сфері;
- збільшення туристичних потоків до Житомирської міської територіальної громади;
- збільшення середньої тривалості перебування туристів у Житомирській міській територіальній громаді;
- зростання доходів місцевої туристичної та суміжних галузей;
- зростання надходжень до бюджетів усіх рівнів, в тому числі до бюджету Житомирської міської територіальної громади у вигляді туристичного збору;

- покращення іміджу Житомирської міської територіальної громади, в тому числі щодо унікальності та самобутності місцевих архітектурних пам'яток, місцевої культури та традицій;
- поглиблення знань мешканців Житомирської міської територіальної громади про історико-культурну спадщину рідного краю, досягнення земляків та формування культурної ідентичності.

Крім цього, через туристичне споживання, туризм здійснює стимулюючий вплив на розвиток суміжних галузей: культуру, мистецтво, науку, освіту, спорт, готельне господарство, медицину, торгівлю, харчування, транспорт, зв'язок, соціально-побутове обслуговування населення тощо. Тим самим, упровадження заходів програми стимулюватимуть поживлення місцевої економіки та створення додаткових робочих місць.

6. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Житомирської міської територіальної громади та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Ресурсне забезпечення Програми на 2022-2023 роки, тис. грн

Обсяг коштів, що пропонується залучити на виконання Програми	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Всього витрат на виконання Програми
Обсяг ресурсів, всього, у тому числі:				
державний бюджет	0	0	0	0
бюджет міської об'єднаної територіальної громади	0,00	10776,55	4204,0	14 980,55

Фактичний розмір фінансування Програми на кожен наступний бюджетний період пропонується визначати в межах доходів бюджету Житомирської міської територіальної громади від сплати туристичного збору (80%-100% від отриманого туристичного збору за попередній календарний рік/бюджетний період).

7. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Реалізувати Програму планується упродовж 2022-2024 років.

8. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію виконання Програми забезпечує управління культури Житомирської міської ради.

Виконавцями Програми визначені: виконавчі органи міської ради, комунальні підприємства Житомирської міської ради, комунальні заклади та установи Житомирської міської ради, а також туристичні агенції Житомирської міської територіальної громади, кафедра туризму Поліського національного університету.

Виконавці Програми, щоквартально до 05 числа наступного за звітним кварталом, надають управлінню культури Житомирської міської ради інформацію про виконання відповідних заходів. За результатом аналізу отриманої інформації управління культури Житомирської міської ради подає департаменту економічного розвитку міської ради до 15 числа наступного за звітним періодом, узагальнену інформацію про виконання заходів Програми.

За результатами аналізу отриманої інформації департамент економічного розвитку Житомирської міської ради здійснює узагальнення та моніторинг виконання Програми.

Управління культури міської ради щороку здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми. Результати виконання Програми заслуховують на відповідних профільних комісіях та робочих групах міської ради і засіданнях виконавчого комітету Житомирської міської ради, надають для оприлюднення на офіційному сайті Житомирської міської ради, висвітлюють на сайті та соціальних сторінках управління культури Житомирської міської ради.

Після закінчення строку реалізації Програми управління культури Житомирської міської ради готує підсумковий звіт про її виконання.

Основні напрями і заходи Програми можуть коригуватися в період її дії.

9. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОГРАМОЮ ТА КОНЦЕПЦІЄЮ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ М. ЖИТОМИРА ДО 2030 РОКУ

Пріоритети, напрями або завдання програми	Пріоритет Концепції	Стратегічна ціль Концепції	Завдання Концепції
Збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини	Активне місто	Збереження та розвиток історико-культурної спадщини міста	Зберігати та розвивати пам'ятки культурно-історичної спадщини через реєстрацію, реставрацію та реновацію
Розвиток міської туристичної та супутньої інфраструктури	Активне місто	Формування туристичної привабливості та гостинності міста	Розвивати туристичну інфраструктуру та підвищувати гостинність міста
Маркетинг туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади	Комфортне місто	Досягнення сталої мобільності в компактному місті	Створити інтегровану систему транспортної мобільності міста
Підтримка та розвиток місцевого подієвого туризму	Ефективне місто	Просування економічного потенціалу міста на національній та міжнародній арені	Використовувати потенціал експертів, компаній, торгових представників, офіційних візитів керівництва для просування міста, товарів і послуг

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ І ЗАХОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

№ п/п	Завдання	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування по роках, тис. грн			Очікуваний результат
						2022 рік	2023 рік	2024 рік	
1.	Збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини	3 1.1. Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення «Водонапірна башта» (охоронний №17) по вул. Пушкінська, 24 в м. Житомирі, в тому числі розробка/корегування науково-проектної документації (Впровадження пілотного проєкту в рамках проєкту «Інтегрований розвиток міст в Україні II»). Даний проєкт передбачено в програмі «Впровадження стратегічних ініціатив Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2021-2024 роки»	4 2022	5 Комунальна установа «Агенція розвитку міста» Житомирської міської ради	6 бюджет Житомирської міської територіальної громади	7 0,0	8 3553,55	9 0,0	10 Збережено об'єкт культурної спадщини. Збільшення кількості атракційних туристичних об'єктів в місті Житомир. Збільшення кількості відвідувачів Водонапірної вежі
2.	Розвиток міської туристичної та супутньої інфраструктури	2.1. Придбання та встановлення туристично-інформаційних кіосків на території Житомирської міської об'єднаної територіальної громади 2.2. Придбання та встановлення туристично-інформаційних вказівників на вулицях Житомирської міської об'єднаної територіальної громади 2.3. Влаштування паркувальних місць для автомобілів та екскурсійних автобусів біля туристичних об'єктів Житомирської міської об'єднаної територіальної громади: - Замкова гора (вул. Кафедральна, 5); - вул. Дмитрівська, 2 (національний музей космонавтики ім. С.П. Корольова); - Парк культури та відпочинку ім. Ю. Гагаріна	2022 2022-2024 2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради Управління культури Житомирської міської ради Управління транспорту і зв'язку, КП «Управління автомобільних шляхів» Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади бюджет Житомирської міської територіальної громади бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0 0,0 0,0	400,0 350,0 277,0	200,0 365,0 0,0	Розширення можливостей отримання інформації про Житомирську міську територіальну громаду. Інформаційне просування туристичного потенціалу міста Належна міська навігація для туристів та мешканців громади Покращення доступності до найбільш відвідуваних туристичних об'єктів Житомирської міської територіальної громади. Створення належних умов для проведення автобусних екскурсій

	2.4. Створення туристично-інформаційного центру Житомирської міської об'єднаної територіальної громади	2022-2024	КЗ «Палац культури» Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	530,0	300,0	Надання послуг щодо забезпечення мешканців та гостей м. Житомир довідковою інформацією та інформаційними матеріалами про туристичні можливості Житомира, просування туристичного потенціалу міста
	2.5. Виготовлення та встановлення охоронних дошок об'єктів культурної спадщини, табличок, вказівників туристичних об'єктів Житомирської міської об'єднаної територіальної громади	2022-2024	Департамент містобудування та земельних відносин Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	69,0	40,0	Популяризація об'єктів туристичної сфери
	2.6. Розробка алгоритму та впровадження системи збору статистичної інформації про кількість туристів, що відвідують місто Житомир (на основі даних музеїв та закладів тимчасового розміщення)	2022	КЗ «Палац культури» Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	0,0	0,0	Підвищення якості сервісу обслуговування туристів. Отримання достовірної інформації про туристичні потоки у Житомирській міській територіальній громаді
3.	Маркетинг туристичного потенціалу Житомирської міської об'єднаної територіальної громади та розвиток екскурсійної діяльності	2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	230,0	35,0	Збільшення кількості каналів комунікації про туристичний потенціал та туристичні можливості громади. Інформаційна підтримка для іноземних та внутрішніх туристів, які відвідують Житомирську міську територіальну громаду
	3.2. Створення науково-методичної ради з числа дослідників, архівістів, культурологів, музейних працівників тощо, в тому числі матеріально-технічне забезпечення роботи	2022	Управління культури Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	0,0	0,0	Науково-методична підтримка роботи управління культури Житомирської міської ради з питань розвитку туристичної сфери
	3.3. Створення та функціонування на постійній основі школи гідів та екскурсологів	2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	0,0	72,0	Підвищення якості обслуговування туристів
	3.4. Придбання, виготовлення сувенірної продукції з логотипом міста та туристичних лув'ячків	2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	115,0	66,0	Популяризація та промоція Житомирської міської територіальної громади. Формування позитивного туристичного іміджу громади

			2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради, Житомирська обласна організація Національної спілки краєзнавців України	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	42,0	46,0	Створення системи туристичної навігації для орієнтування гостей та мешканців міста
	3.5. Розробка нових та популяризація існуючих туристичних маршрутів		2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради, Житомирська обласна організація Національної спілки краєзнавців України	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	100,0	80,0	Популяризація та промоція Житомирської міської об'єднаної територіальної громади
	3.6. Послуги виготовлення промподукції та відеороликів		2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради, Житомирська обласна організація Національної спілки краєзнавців України	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	100,0	80,0	Популяризація та промоція Житомирської міської об'єднаної територіальної громади

4.	Підтримка та розвиток історико-культурного, медичного, спортивного, рекреаційного, подієвого та промислового туризму	<p>4.1. Організація та проведення унікальних, регулярних заходів Всеукраїнського та Міжнародного масштабу, у т.ч.:</p> <p>4.1.1. Міжнародний фестиваль експериментальної музики та сучасного мистецтва «ATOM»;</p> <p>4.1.2. Міжнародний космічний фестиваль імені С.П. Корольова «KOROLOV AVIA FEST»;</p> <p>4.1.3. Фестиваль «Великдень у Житомирі»;</p> <p>4.1.4. Культурний арт-фестиваль «Я житомирянин»;</p> <p>4.1.5. Туристичний фестиваль «Fish Food Fest»;</p> <p>4.1.6. Міжнародний фестиваль мистецтв «Пісенний спас»;</p> <p>4.1.7. Міжнародна хореографічна асамблея імені Н. Скорупської;</p> <p>4.1.8. Фестиваль вуличної музики «Street Music Fest» тощо</p> <p>4.2. Створення та організація роботи опікунської ради з питань підтримки розвитку туризму (представники місцевого бізнесу: ресторатори, тогелери, туристичні агенції, представники крафтових індустрій, громадських організацій тощо)</p>	2022-2024	Управління культури Житомирської міської ради	бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	5110,0	3000,0	Збільшення кількості туристів, що відвідують культурно-масові події в місті Житомирі. Популяризація та промоція Житомирської міської територіальної громади
					бюджет Житомирської міської територіальної громади	0,0	0,0	0,0	Дорадча підтримка роботи управління культури Житомирської міської ради з питань розвитку туристичної сфери
					РАЗОМ	0,0	10776,55	4204,0	

ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ

№ п/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
ПОКАЗНИК ЗАТРАТ					
1.	Обсяг видатків на проведення робіт по об'єкту «Реставрації пам'ятки архітектури місцевого значення «Водонапірна башта» по вул.Пушкінська,24 в м.Житомирі, в тому розробка/корегування науково-проектної документації»	тис.грн.	0,0	3555,55	0,0
2.	Обсяг видатків на придбання та встановлення туристично-інформаційних кіосків на території Житомирської міської об'єднаного територіальної громади	тис.грн.	0,0	400,0	200,0
3.	Обсяг видатків на придбання та встановлення туристично-інформаційних вказівників на вулицях Житомирської міської об'єднаного територіальної громади	тис.грн.	0,0	350,0	365,0
4.	Видатки на проведення культурних та мистецьких заходів	тис.грн.	0,0	5110,0	3000,0
5.	Обсяг видатків на влаштування паркувальних місць для автомобілів та екскурсійних автобусів	тис.грн.	0,0	277,0	0
ПОКАЗНИК ПРОДУКТУ					
1.	Кількість відреставрованих пам'яток архітектури, в тому числі в процесі реставрації	од	0	1	0
2.	Кількість туристично-інформаційних вказівників на вулицях міста	од	0	30	30
3.	Кількість туристичних кіосків, що планується встановити	од	0	2	1
4.	Кількість культурних та мистецьких заходів	од	0	8	8
5.	Кількість паркувальних місць для автомобілів та екскурсійних автобусів	од	0	3	0
6.	Кількість відвідувачів заходів (тис. осіб)	тис. осіб	0,0	1100,0	1100,0
ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ					
1.	Середні витрати на реставрацію пам'ятки архітектури	тис. грн	0,0	3553,55	0,00
2.	Середні витрати на встановлення туристичного кіоску	тис. грн	0,0	200,0	200,0
3.	Середні витрати на придбання та встановлення туристично-інформаційних вказівників	тис. грн	0,0	11,66	12,16
4.	Середні витрати на проведення одного заходу	тис. грн	0,0	638,79	375,0
5.	Середні витрати на одного відвідувача заходу	грн	0,0	4,64	2,73
ПОКАЗНИК ЯКОСТІ					
1.	Динаміка кількості учасників заходів у порівнянні із попереднім роком	%	0,0	100,0	110,0
2.	Динаміка кількості проведених унікальних, регулярних заходів Всеукраїнського та Міжнародного масштабів	%	0,0	100,0	110,0

Начальник управління
культури міської ради

Секретар міської ради

Ілона КОЛОДІЙ

Віктор КЛІМІНСЬКИЙ

ОБҐРУНТУВАННЯ

до рішення міської ради

«Про затвердження міської цільової програми
«Програма розвитку туризму
Житомирської міської об'єднаної територіальної громади
на 2022 – 2024 роки»

З метою посилення ефективності і якості використання туристичного потенціалу Житомирської міської територіальної громади через створення умов для формування та розвитку конкурентоспроможного місцевого туристичного продукту на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 №68-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», постанови Кабінету Міністрів України від 01.11.2015 №932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів та заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів».

Розпорядженням міського голови від 30.07.2020 №653 «Про створення робочої групи» створено робочу групу, яка розглянула питання розвитку туризму в Житомирській міській об'єднаній територіальній громаді. До співпраці було залучено додаткових фахівців, спеціалістів, посадових осіб, представників комунальних установ та комунальних підприємств Житомирської міської ради, інших організацій та спільно визначені проблеми на розв'язання яких спрямована програма.

Департаментом бюджету та фінансів міської ради, департаментом економічного розвитку проведено експертизу проекту міської цільової програми «Програма розвитку туризму Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022 – 2024 роки» та надано експертні висновки.

Начальник управління
культури міської ради

Ілона КОЛОДІЙ